

H A T Á S V I Z S G Á L A T I L A P

az előzetes és utólagos hatásvizsgálatról szóló 12/2016. (IV. 29.) MvM rendelet alapján

Előterjesztés, tervezet címe: Az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló törvény jogharmonizációs célból történő megalkotásáról és az ezzel összefüggő jogszabály-módosításokról szóló előterjesztés

I. Költségvetési hatások

Az előterjesztés 15. §-ában nevesített végrehajtási bírság az állami bevételek növekedését eredményezheti. Költségvetési kiadást az előterjesztés előreláthatóan nem fog eredményezni.

II. Adminisztratív terhek

Az adminisztratív terhekkel kapcsolatban szignifikáns hatás nem volt azonosítható.

III. Egyéb hatások

Az előterjesztés részletesen kidolgozott, átlátható formában tartalmazza az üzleti titok védelmére vonatkozó szabályozást, amely növeli az üzleti titok jogintézménye által érintett szektorok hatékonyságát, és ösztönzi az üzleti titkot vagy védett ismeretet előfeltételező innovációs tevékenységet is.

Az előterjesztés elfogadásának elmaradása az uniós átültetési kötelezettség megsértéséhez, és a kötelezettségszegési eljárás megindításához vezethet.

1. melléklet az számú kormány-előterjesztéshez

2017. évi yyy. törvény

az üzleti titok és védett ismeret védelméről

I. Fejezet

Az üzleti titok és védett ismeret védelme

1. Értelmező rendelkezések

1. § [Értelmező rendelkezések]

E törvény alkalmazásában:

1. *Üzleti titok*: a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó, titkos – egészben, vagy elemeinek összességéként nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető –, ennél fogva vagyoni értékkel bíró olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek a titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja;
2. *Védett ismeret (know-how)*: az üzleti titoknak minősülő, azonosításra alkalmas módon rögzített, műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, megoldás, tapasztalat vagy ezek összeállítása. A védett ismeret az üzleti titokkal azonos védelemben részesül.
3. *Jogosult*: az üzleti titok felett jogszerű ellenőrzést gyakorló személy. Az üzleti titok felett jogszerű ellenőrzést az a személy gyakorol, akinek a jogszerű gazdasági, pénzügyi, üzleti érdekeit az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése sértené;
4. *Jogsértő*: aki az üzleti titkot jogosulatlanul megszerzi, hasznosítja vagy felfedi;
5. *Jogsértő áru*: minden olyan termék vagy szolgáltatás, amelynek kialakítása, jellemzői, működése, előállítási folyamata vagy forgalmazása jelentős mértékben a jogosulatlanul megszerzett, hasznosított vagy felfedett üzleti titokra épül;
6. *Hasznosítási díj*: azon díjazás, amely a jogosultat megillette volna, ha a jogsértő engedélyt kért volna az üzleti titok hasznosítására.

2. Az üzleti titokhoz fűződő jog

2. § [A használat, hasznosítás és felfedés joga]

(1) Az üzleti titok jogosultjának joga van az üzleti titok hasznosítására, harmadik személlyel való közlésére és nyilvánosságra hozatalára (a közlés és nyilvánosságra hozatal a továbbiakban együtt: az üzleti titok felfedése).

3. § [Az üzleti titok a vagyoni forgalomban]

(1) Az üzleti titok jogosultja az üzleti titokhoz fűződő jogokat egészben, vagy részben átruházhatja (üzleti titok jogáttruházási szerződés), továbbá az üzleti titok hasznosítására harmadik személy számára engedélyt adhat (üzleti titok hasznosítási szerződés).

(2) A jogosult helytállási kötelezettségére a Polgári Törvénykönyvnek a jogszavatosságra irányadó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a jogszerző vagy hasznosító elállás helyett a szerződést azonnali hatállyal felmondhatja.

4. Kivételek az üzleti titok védelme alól

4. § [Kivételek]

(1) Nem minősül az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének az üzleti titok megszerzése, amennyiben

- a) a jogosulttól független fejlesztés, felfedezés vagy alkotás,
- b) nyilvánosan hozzáférhető vagy jogszerűen megszerzett termék vagy jogszerűen igénybevett szolgáltatás vizsgálata, elemzése vagy tesztelése útján, feltéve, hogy az üzleti titok megszerzőjét nem terhelte az üzleti titok megszerzésére vagy megőrzésére irányuló korlátozás, különösen titoktartási kötelezettség,
- c) a munkavállalóknak vagy a munkavállalók képviselőinek a tájékozódáshoz és a konzultációhoz való jogának az uniós joggal is összhangban lévő gyakorlása, vagy
- d) egyéb, a jóhiszeműség és tisztesség követelményével összeegyeztethető, az adott helyzetben általában elvárható magatartás

útján valósul meg.

(2) Nem minősül az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének

- a) a jogszerűen megszerzett üzleti titok munkavállaló által a munkavállalók képviselője számára történő felfedése, ha a felfedés a munkavállaló, vagy a képviselő tájékoztatáshoz és konzultációhoz való jogának gyakorlása céljából a jog gyakorlásához szükséges mértékben történt;
- b) az üzleti titok felfedése a, véleménynyilvánításhoz, a tájékozódáshoz, valamint a sajtó szabadságához, és sokszínűsége védelméhez fűződő jog törvényes korlátai között, a jogok gyakorlásához szükséges mértékben;
- c) az üzleti titok megszerzése, illetve felfedése jogszabálysértés, vagy az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző magatartás megelőzése, elkerülése, következményeinek elhárítása vagy csökkentése céljából, a közérdek védelmében, a cél által indokolt terjedelemben,
- d) az üzleti titok megszerzése, hasznosítása, vagy felfedése, ha azt uniós aktus vagy törvény lehetővé teszi.

(3) A (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában közérdek a jogszabályban meghatározott közfeladat ellátásával, költségvetési támogatás felhasználásával, és a nemzeti vagyon védelmével összefüggő érdekek.

5. Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése

5. § [Üzleti titokhoz fűződő jog megsértése]

Az üzleti titokhoz fűződő jogot megsérti, aki az üzleti titkot jogosulatlanul megszerzi, hasznosítja vagy felfedi.

6. § [Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének módjai]

(1) Az üzleti titok jogosulatlan megszerzését jelenti, ha az üzleti titkot az azt megszerző személy az üzleti titok jogosultjának jogszerű ellenőrzése alatt álló, az üzleti titkot tartalmazó, vagy az üzleti titok megismerésére alkalmas dokumentumhoz, dologhoz, anyaghoz vagy elektronikus adatállományhoz való engedély nélküli hozzáférés, vagy ezek bármelyikének engedély nélküli eltulajdonítása, vagy ezekről engedély nélkül másolat készítése útján szerzi meg.

(2) Az üzleti titok jogosulatlan megszerzését jelenti bármely egyéb, az üzleti titoknak a jogosult hozzájárulása nélkül történő, a jóhiszeműség és tisztesség követelményeibe ütköző megszerzése.

(3) Az üzleti titok jogosulatlan hasznosítását vagy felfedését jelenti az üzleti titoknak a jogosult hozzájárulása nélkül történő hasznosítása vagy felfedése, ha ezt olyan személy valósítja meg, aki

- a) jogosulatlanul szerezte meg az üzleti titkot;
- b) az üzleti titokra vonatkozó titoktartási megállapodást vagy az üzleti titokra vonatkozó más titoktartási kötelezettséget sért; vagy
- c) az üzleti titok hasznosításának korlátozására vonatkozó szerződéses kötelezettséget vagy más kötelezettséget szeg meg.

(4) Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértését jelenti az is, ha az üzleti titkot megszerző, hasznosító, vagy felfedő személy a magatartása tanúsításakor tudott, vagy az adott helyzetben általában elvárhatóan tudnia kellett volna arról, hogy az üzleti titokhoz közvetlenül vagy közvetetten olyan másik személytől jutott hozzá, aki az üzleti titkot a (3) bekezdés alapján jogosulatlanul hasznosította vagy fedte fel.

(5) Az üzleti titok jogosulatlan hasznosítását jelenti a jogsértő áru előállítás, felkínálása vagy forgalomba hozatala, illetve jogsértő áru ilyen célból történő behozatala, kivitele vagy raktáron tartása, ha az ezt megvalósító személy tudott vagy az adott helyzetben általában elvárhatóan tudnia kellett volna arról, hogy az üzleti titok hasznosítása a (3) bekezdésbe ütközik.

6. Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének szankciói

7. § [Felróhatóságtól független szankciók]

(1) Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése esetén a jogosult a jogsértés ténye alapján – az eset körülményeihez képest – követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását, és a jogsértés megállapítása mellett követelheti:

- a) a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;

- b)* a jogsértő áru előállításának, kínálásának, forgalomba hozatalának vagy hasznosításának, illetve ilyen célból történő behozatalának, kivitelének vagy raktáron tartásának megtiltását;
- c)* a jogsértő áru megsemmisítését, vagy kivonását a kereskedelmi forgalomból, feltéve, hogy a kereskedelmi forgalomból történő kivonás nem csökkenti az üzleti titok védelmét,
- d)* a jogsértő áru visszahívását a kereskedelmi forgalomból vagy jogsértő mivoltától való megfosztását;
- e)* a jogsértő általi adatszolgáltatást a jogsértő áru előállításában, forgalmazásában résztvevőkről, a jogsértő hasznosításra kialakított üzleti kapcsolatokról;
- f)* a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását,
- g)* követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését;
- h)* követelheti az üzleti titkot tartalmazó vagy az üzleti titkot megtestesítő dokumentumok, tárgyak, anyagok vagy elektronikus állományok összességének vagy egy részének megsemmisítését, vagy a jogosult részére történő átadását, és
- i)* követelheti az ügyben hozott határozat közzétételét.

(2) Amennyiben a felperes keresete nyilvánvalóan megalapozatlan és a felperesről megállapítást nyer, hogy az eljárást visszaélészerűen vagy rosszhiszeműen kezdeményezte, az alperes kérheti az (1) bekezdés *i)* alpontjában meghatározott szankció alkalmazását.

(3) Az (1) bekezdés *i)* pontja alapján a bíróság – az üzleti titok megőrzését biztosítva – elrendelheti az ügyben hozott határozat teljes vagy részleges közzétételét. A közzétételről való döntés során a bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a jogsértőről rendelkezésre álló információk lehetővé tennék-e valamely természetes személy azonosítását, és abban az esetben, ha lehetővé tennék, indokolt-e ezen információ nyilvánosságra hozatala.

(4) Az (1) bekezdés *i)* pontja alapján hozott határozat közzétételével kapcsolatos döntés meghozatala során a bíróság figyelembe veszi különösen:

- a)* az üzleti titok értékét;
- b)* jogsértőnek az üzleti titok megszerzése, hasznosítása vagy felfedése kapcsán tanúsított magatartása;
- c)* az üzleti titok jogosulatlan hasznosításának vagy felfedésének hatásai, és
- d)* az üzleti titok jogsértő által megvalósuló további jogosulatlan hasznosításának vagy felfedésének valószínűsége.

(5) Az (1) bekezdés *i)* pontja alkalmazásában közzétételen kell érteni különösen az országos napilapban, illetve az internet útján történő közzétételt.

(6) A jogsértő termék kereskedelmi forgalomból történő kivonásának elrendelésekor a bíróság, az üzleti titok jogosultjának kérelmére elrendelheti a terméknek a jogosult vagy jótékonyági tevékenységet ellátó civil szervezet számára történő átadását.

(7) A jogsértés bírósági megállapítását, és (1) bekezdés *a)* pontja szerinti jogkövetkezményt a jogsértő kérelmére, a polgári perrendtartásról szóló törvényben (a továbbiakban: Pp.) meghatározott végrehajtás megszüntetése iránti per szabályai szerint a bíróság hatályon kívül

helyezi, amennyiben az üzleti titok tárgya – olyan okból, amelyért a jogsértő személy nem felelős – már nem felel meg az üzleti titok fogalmában meghatározott követelményeknek.

(8) A kereskedelmi forgalomból való visszahívás, az onnan való végleges kivonás, illetve a megsemmisítés elrendelése tárgyában a bíróság a harmadik személyek érdekeinek figyelembevételével, valamint úgy dönt, hogy az elrendelt intézkedés a jogsértés súlyosságával arányban álljon.

(8) Az (1) bekezdés *c)*, *d)* és *h)* pontjai szerinti jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos költségek a jogsértőt terhelik, kivéve, ha az – figyelemmel a felróhatóság mértékére és a jogsértés súlyára – aránytalanul nagy terhet jelentene számára.

(9) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmények alkalmazása során az eljáró bíróság figyelembe veszi az ügy sajátos körülményeit, különösen

- a)* az üzleti titok értékét és egyéb meghatározott sajátosságait;
- b)* az üzleti titok védelme érdekében megtett intézkedéseket;
- c)* a jogsértőnek az üzleti titok megszerzése, hasznosítása vagy felfedése kapcsán tanúsított magatartását;
- d)* az üzleti titok jogosulatlan hasznosításának vagy felfedésének hatását, különös tekintettel arra, hogy az üzleti titok hasznosítása vagy felfedése az üzleti titok védelmének megszűnését eredményezheti;
- e)* a felek jogos érdekeit, továbbá az intézkedések elrendelésének elutasításának a felekre gyakorolt lehetséges hatásait;
- f)* a harmadik személyek jogos érdekeit;
- g)* a közérdeket.

8. § [Alternatív pénzbeli ellentételezés]

(1) A bíróság a jogsértő kérelmére a felróhatóságtól független jogkövetkezmények alkalmazása helyett a jogsértés megállapítása mellett pénzbeli ellentételezés megfizetését rendelheti el az üzleti titok jogosultja javára, amennyiben

- a)* a jogsértő a hasznosítás vagy a felfedés időpontjában nem tudott és az adott helyzetben általában elvárhatóan nem is tudhatott arról, hogy az üzleti titokhoz olyan másik személytől jutottak hozzá, aki azt jogosulatlanul hasznosította vagy fedte fel,
- b)* a felróhatóságtól független szankciók alkalmazása aránytalan hátrányt okozna a jogsértő személynek, és
- c)* az ellentételezés olyan mértékű, amely észszerűen ellensúlyozza az üzleti titok jogosultja számára a jogsértéssel okozott hátrányt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazása a jogosult egyéb, különösen kártérítési igényét nem érinti.

(3) Ha a bíróság a 7. § (1) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontjában meghatározott jogkövetkezmény helyett kötelezi a jogsértőt pénzbeli ellentételezés megfizetésére, az ellentételezés összege nem haladhatja meg az elmaradt hasznosítási díj mértékét.

9. § [Kártérítés]

- (1) Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése esetén a jogosult a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet.
- (2) Amennyiben a bíróság a kártérítés mértékét átalányösszegben állapítja meg, akkor a kártérítés összege nem lehet kevesebb annál, ami a jogosultat hasznosítási díjként megilletné, ha a jogsértő a hasznosításra engedélyt kért volna.

II. Fejezet

Az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, vagy felfedésével összefüggő polgári peres eljárások különös szabályai

7. Bírói út, a polgári peres eljárás szabályainak alkalmazása

10. § [Bírói út]

- (1) Az e törvényben biztosított jogok érvényesítése bírói útra tartozik.
- (2) Az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, vagy felfedésével összefüggő polgári peres eljárásokban a Pp. szabályait az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- (3) Az e törvény alapján indított perekre a törvényszéknek van hatásköre.

8. Az üzleti titok megőrzése az üzleti titok megsértésével összefüggő polgári peres eljárásokban

11. § [Az eljárásban résztvevők titoktartási kötelezettsége]

- (1) Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésével összefüggő polgári peres eljárásban a felek, az ügyész és más perbeli személy, valamint képviselőik, továbbá a bírósági alkalmazottak valamint az eljárás irataihoz hozzáférő más személyek az eljárásban való részvételük vagy az eljárás irataihoz való hozzáférésük révén megismert üzleti titkot, illetve a per tárgyát képező, feltételezett üzleti titkot kötelesek megtartani.
- (2) A (1) bekezdés szerinti titoktartási kötelezettség az eljárás befejezését követően is fennmarad.
- (3) A (1) bekezdés szerinti titoktartási kötelezettség megszűnik, ha
 - a) a per tárgyát képező, feltételezett üzleti titokról jogerős határozat megállapítja, hogy nem minősül üzleti titoknak;
 - b) az üzleti titok tárgya közismertté vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára könnyen hozzáférhetővé válik.

9. Az iratbetekintési- és tárgyaláson való részvételi jog korlátozása

12. § [Az iratbetekintési- és tárgyaláson való részvételi jogi korlátozása]

- (1) A bíróság az üzleti titok védelme érdekében bármelyik fél indokolt kérelmére elrendelheti
- a) a felek vagy harmadik személyek által benyújtott, üzleti titkot vagy a per tárgyát képező, feltételezett üzleti titkot tartalmazó dokumentumokhoz vagy azok üzleti titkot tartalmazó részéhez való hozzáférés korlátozását,
 - b) a tárgyalásról vagy annak egy részéről a nyilvánosság kizárását, valamint a tárgyaláson való részvételi jog és az e tárgyalásokról készített jegyzőkönyvhöz való hozzáférési jog korlátozását. A jegyzőkönyvhöz való hozzáférési jog korlátozása kiterjed a jegyzőkönyv megtekintésére, átvételére, valamint a jegyzőkönyvről másolat, vagy kivonat készítésére.

(2) Az iratbetekintési és tárgyaláson való részvételi jogot a felek részéről legalább egy természetes személy, továbbá a felek képviselői számára biztosítani kell. E személyek - a titok megtartásának kötelezettségét tartalmazó, írásba foglalt nyilatkozat megtétele mellett -, az eljáró bíró által megállapított rendben és szabályok szerint gyakorolhatják a részvételi, iratbetekintési és másolatkészítési jogot.

(3) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések esetén a bíróság elrendelheti a bírósági határozatoknak az üzleti titkot tartalmazó szövegrészeket nem vagy kitakart formában tartalmazó változatainak hozzáférhetővé tételét olyan személyek számára, akiket az üzleti titokvédelmi intézkedések nem érintenek.

(4) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések csak a szükséges mértékben alkalmazhatóak, nem korlátozhatják a hatékony jogorvoslathoz, tisztességes eljáráshoz és képviselőhöz való jogot. A szükségesség mérlegelése során a bíróságnak figyelembe kell vennie a harmadik személyek jogos érdekeit is.

10. Ideiglenes intézkedés

13. § [Ideiglenes intézkedés]

(1) A bíróság a jogosult kérelmére a feltételezett jogsértővel szemben az alábbi ideiglenes intézkedéseket is elrendelheti:

- a) az üzleti titok felfedésének vagy hasznosításának abbahagyására kötelezés vagy az attól való eltiltás;
- b) jogsértő termék előállításának, kínálásának, forgalomba hozatalának vagy hasznosításának, jogsértő termék ilyen célból történő behozatalának, kivitelének vagy raktáron tartásának megtiltása;
- c) valószínűsíthetően jogsértő termék – ideértve a behozott terméket is – lefoglalása vagy meghatározott személynek történő átadása, forgalomba hozatalának vagy forgalmazásának megakadályozása érdekében.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a valószínűsíthetően jogsértő termék lefoglalására vagy meghatározott személynek történő átadására a bírósági végrehajtásról szóló törvény ingóság zárlatára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) A bíróság az (1) bekezdésben felsorolt ideiglenes intézkedések helyett az üzleti titok feltételezett jogosulatlan hasznosítása folytatását ellenbiztosíték adáshoz kötheti a Pp. biztosítékadásra vonatkozó szabályai szerint. Az üzleti titok felfedése ellenbiztosíték adása ellenében sem engedélyezhető.

(4) A jogosult a jogsértés esetén támasztható polgári jogi igényeken felül - az ideiglenes intézkedésre vonatkozó feltételekkel kérheti a bíróságtól

a) biztosítási intézkedés elrendelését a bírósági végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint, ha valószínűsítette, hogy a kártérítés, illetve a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítése iránti követelésének későbbi kielégítése veszélyben van,

b) a jogsértő kötelezését banki, pénzügyi és kereskedelmi adatainak és iratainak közlésére, illetve bemutatására az a) pont szerinti biztosítási intézkedés elrendelése céljából;

(5) A bíróság az ideiglenes intézkedés tárgyában soron kívül, legkésőbb az ilyen intézkedés iránti kérelem előterjesztésétől számított tizenöt napon belül végzéssel határoz. Az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzés elleni fellebbezést a másodfokú bíróság soron kívül, legkésőbb a fellebbezés benyújtásától számított tizenöt napon belül végzéssel bírálja el.

14. § [Az ideiglenes intézkedés elrendelésének feltételei és a biztosítékadás]

(1) A bíróság akkor rendelheti el az ideiglenes intézkedést - a Pp. ideiglenes intézkedés elrendelésére irányadó feltételek teljesülésén felül -, ha a felperes észszerűen elvárható mértékben valószínűsíti, hogy:

a) az üzleti titok létezik;

b) a kérelmező a jogosultja, és

c) az üzleti titkot jogosulatlanul szerezték meg, hasznosították vagy fedték fel, vagy fennáll ezek közvetlen veszélye.

(2) A bíróság a kérelem elbírálása során az ügy sajátos körülményeit is figyelembe veszi, így különösen:

a) az üzleti titok értékét és egyéb sajátosságait;

b) az üzleti titok védelme érdekében megtett intézkedéseket;

c) az alperesnek az üzleti titok megszerzése, hasznosítása vagy felfedése kapcsán tanúsított magatartását;

d) az üzleti titok jogosulatlan hasznosításának vagy felfedésének hatását, különös tekintettel arra, hogy az üzleti titok hasznosítása, vagy felfedése annak mértékétől függően az üzleti titok védelmének megszűnését eredményezheti;

e) a felek jogos érdekét, továbbá az intézkedések elrendelésének vagy alkalmazása elutasításának a felekre gyakorolt lehetséges hatását;

f) a harmadik személyek jogos érdekét;

g) a közérdeket, és

h) az alapvető jogok érvényesülését.

(3) A perindítást megelőzően előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelem alapján elrendelt ideiglenes intézkedést a bíróság az ellenérdekű fél kérelmére hatályon kívül helyezi akkor is, ha az üzleti titok tárgya – olyan okból kifolyólag, amely nem tulajdonítható az ellenérdekű félnek – már nem felel meg az üzleti titok fogalmában meghatározott követelményeknek.

11. A bíróság által elrendelt intézkedéseknek való meg nem felelés szankciói

15. § [A bíróság által elrendelt intézkedéseknek való meg nem felelés szankciói]

Amennyiben a jogsértő a bíróság által kiszabott az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése szankciójának, vagy a bíróság által elrendelt ideiglenes intézkedésnek nem tesz eleget és az ügyben a végrehajtást elrendelik, a végrehajtást elrendelő bíróság pénzbírságot szabhat ki és ezt a végrehajtást kérő kérelmére a bíróság többször is elrendelheti.

III. Fejezet

Záró rendelkezések

13. Hatálybalépés és az Európai Unió jogának való megfelelés

16. § [Hatálybalépés]

Ez a törvény 2018. június 1. napján lép hatályba.

17. § [Az Európai Unió jogának való megfelelés]

E törvény 1-18. §-a a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről szóló 2016/943/EU európai parlament és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

13. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

18. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:46. § (1) bekezdésében „a levéltitok, a hivatásbeli titok és az üzleti titok oltalmára” szövegrész helybe „a levéltitok és hivatásbeli titok oltalmára” szöveg lép.

(2) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:55. §-ában „a szerzői jogról és az iparjogvédelemről” szövegrész helyébe „a szerzői jogról és az iparjogvédelemről, valamint az üzleti titok és védett ismeret védelméről” szöveg lép.

19. §

Hatályát veszti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:47. §-a.

14. Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény módosítása

20. §

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 40/A. § (1) bekezdésében „a Ptk. 2:47. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

15. A Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény módosítása

21. §

A Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény 24. §-ában „A Ptk. 2:47. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe „Az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

22. §

A Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény 25. § (2) bekezdésében „A Ptk. 2:47. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

16. A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény módosítása

23. §

(1) A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény 1. § (2) bekezdés g) pontjában „a Polgári Törvénykönyv 2:47. §-a” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 2. §-a” szöveglép.

(2) A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény 1. § (2) bekezdés h) pontjában „a Polgári Törvénykönyv 2:47. §-ának (2) bekezdése” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 2. §-a” szöveg lép.

17. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosítása

24. §

Hatályát veszti a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 4. §-a.

18. A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény módosítása

25. §

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 78. § (1) bekezdésében „a Ptk. 2:47. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

19. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosítása

26. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 31. § (9) bekezdésében „a Ptk.” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

20. A Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény módosítása

27. §

A Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény 10/B. §-ában „a Ptk. 2:47. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

21. A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosítása

28. §

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 368. § (1) bekezdésében „a Ptk.-ban” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

22. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása

29. §

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 188. § 109. pontjában „a Ptk. 2:47. §-a” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

23. A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosítása

30. §

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (2) bekezdés 7. pontjában a „Ptk. 2:47. § (1) bekezdés” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §” szöveg lép.

24. A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény módosítása

31. §

A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény 25. § (1) bekezdésében „a Ptk. 2:47. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

25. A befektetési a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény módosítása

32. §

A befektetési a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdés 70. pontjában „a Ptk.-ban” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

26. A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosítása

33. §

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 127. § s) pontjában „a Ptk. 2:47. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

34. §

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § (1) bekezdés 5. pontjában „Ptk. 2:47. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveglép.

27. A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény módosítása

35. §

A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 7/H. §-ában „a Ptk. 2:47. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

28. Az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény módosítása

36. §

Az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény 43/I. § (5) bekezdésében „a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

29. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása

37. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 159. § (1) bekezdésében „a Ptk.-ban” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

38. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 229. § (2) bekezdésében „A Ptk.” szövegrész helyébe „Az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény” szöveg lép.

30. A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény módosítása

39. §

A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény 4. § (1) bekezdés 101. pontjában „a Ptk.-ban” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-ában” szöveg lép.

40. §

A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény 174. § (1) bekezdésében „a Ptk.” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény” szöveg lép.

31. A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény módosítása

41. §

A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 147. § (3) bekezdésében „a Ptk.-ban” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvényben” szöveg lép.

32. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény módosítása

42. §

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény 44. § (1) bekezdésében „Ptk. 2:47. §” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. § és 2. §” szöveg lép.

32. A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény módosítása

43. §

(1) A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2017. évi XXX. törvény 52. § (1) bekezdés első mondatában „a Ptk. 2:47. §-a” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló 2017. évi yyy. törvény 1. §-a” szöveg lép.

(2) A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2017. évi XXX. törvény 52. § (1) bekezdés második mondatában „a Ptk.” szövegrész helyébe „az üzleti titok és védett ismeret védelméről szóló törvény” szöveg lép.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvény az Európai Parlament és a Tanács által 2016. június 8. napján elfogadott, a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről szóló 2016/943/EU irányelvet (a továbbiakban: Irányelv) ülteti át a magyar jogba.

A törvény alapjául szolgáló Irányelv megalkotása azért vált szükségessé, mert az innovatív vállalkozások egyre fokozottabban ki vannak téve az üzleti titok eltulajdonítására irányuló – az Unión belülről vagy kívülről kezdeményezett – tisztességtelen magatartásnak, így például az engedély nélküli másolatkészítésnek, az ipari kémkedésnek vagy a titoktartási kötelezettségek megsértésének. Az utóbbi idők folyamatai, így a globalizáció, a tevékenységek fokozódó kiszervezése, az egyre hosszabb ellátási láncok és az információs és kommunikációs technológiák fokozott használata hozzájárultak az említett magatartásokból fakadó kockázatok növekedéséhez. Az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, hasznosítása, illetve felfedése nyomán csökken az üzleti titok jogosultjainak esélye arra, hogy innovációs erőfeszítéseik révén kihasználják helyzeti előnyüket. Az üzleti titok védelmét szolgáló hatékony és Unió-szerte hasonló jogi eszközök nélkül a határokon átnyúló belső piaci innovációs tevékenység nem kap megfelelő ösztönzést, és az üzleti titkok nem tölthetik be kellő mértékben növekedést és munkahelyteremtést katalizáló szerepüket. Ennek következtében csökken az innovatív és kreatív alkotásra való hajlam csakúgy, mint a beruházási kedv, ez pedig hátrányosan érinti a belső piac zavartalan működését és növekedésösztönző képességét.

Az e probléma kezelése érdekében a Kereskedelmi Világszervezet égisze alatt tett nemzetközi erőfeszítések vezettek a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás (a továbbiakban: TRIPS-megállapodás) megkötéséhez. A TRIPS-megállapodás többek között rendelkezik az üzleti titok harmadik személyek általi jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, illetve felfedésével szembeni védelméről, amelyekre vonatkozóan közös nemzetközi standardokat állapít meg. A TRIPS-megállapodás a tagállamok mindegyikére és magára az Unióra nézve is kötelező.

Azonban a TRIPS-megállapodás létrejötte ellenére is számottevő különbségek mutatkoznak a tagállamok jogszabályai között az üzleti titok harmadik személyek általi jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, illetve felfedésével szembeni védelme tekintetében, ami miatt szükségessé vált azoknak uniós szinten történő harmonizálása.

A tagállamok által az üzleti titkok számára biztosított jogi védelem különbségei ugyanis azzal járnak, hogy az üzleti titkok nem élveznek egységes szintű védelmet az Unióban, ami azt eredményezi, hogy a belső piac ezen a területen szétagolttá válik, a vonatkozó szabályok visszatartó ereje összességében véve pedig gyengül. A belső piac állapotát ez akként befolyásolja, hogy a szóban forgó különbségek következtében csökken az ösztönző hatás arra, hogy a vállalkozások olyan határokon átnyúló, innovációval kapcsolatos gazdasági tevékenységeket folytassanak – többek között a partnerekkel történő kutatási együttműködést vagy előállítási együttműködést, illetve a más tagállamokba való kiszervezést vagy más

tagállambeli beruházást –, amelyek üzleti titokként védelmet élvező információk hasznosításától függenek.

Az Irányelv két fő szabályozási területet foglal magában. Egyrészt új keretet ad az üzleti titokkal kapcsolatos anyagi jogi szabályozásnak, újradefiniálva az oltalom tárgyát és kivételeit, illetve meghatározva a jogosult, jogsértő és jogsértő termékek fogalmát valamint a jogsértések esetén alkalmazandó szankciórendszert is. Másrészt az üzleti titokkal kapcsolatos polgári jogi jogviták tekintetében eljárási rendelkezések útján biztosítja az üzleti titok megfelelő védelmét, részletszabályokat állapítva meg többek között az iratbetekintés és az ideiglenes intézkedések vonatkozásában.

Az üzleti titok és a védett ismeret (know-how) védelme a korábbiakban a Ptk. második, Az ember, mint jogalany című könyvében volt megtalálható. Az Irányelv ugyanakkor az üzleti titok védelmét a Ptk. személyiségi jogi könyvétől idegen, ám a jogintézmény természetéhez jobban igazodó vagyoni jellegű rendelkezéseken keresztül valósítja meg, ezért az Irányelv oltalmi rendszerének a Ptk.-ba való integrálása megbontotta volna annak különös gonddal kialakított dogmatikai egységét. Ezen túlmenően az Irányelv számos olyan, az üzleti titok védelmével kapcsolatos polgári peres eljárást érintő speciális szabály átültetését teszi szükségessé, amelyek a 2018. január 1. napjától hatályos, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályozási koncepciójával, kódex-jellegével nem összeegyeztethetőek.

Mindezek alapján az átültetési kötelezettségmegvalósítása során az a megoldás tűnt észszerűnek, hogy az üzleti titok védelmére vonatkozó új fogalmi megközelítést, jogintézményeket, és eljárási szabályokat nem a Ptk. és a Pp. a jogszabályok logikájával ellentétes módosítása, hanem egy új jogszabály megalkotása útján tegyünk eleget. Ezen új jogszabály a szellemi tulajdonjogi, ún. „ágazati törvények” mintáját alapul véve, az Irányelv elvárásainak megfelelően épül fel.

A Ptk. jelenlegi rendszere alapján a magántitok személyiségi jogi oltalmat élvez, hasonlóképpen a magántitok alfajaként azonosított üzleti titokhoz. Az üzleti titokra vonatkozó rendelkezéseknek a Ptk. személyiségi jogi könyvéből való kikerülésével ezen logikai láncolat átalakul, az üzleti titok a jövőben nem személyiségi jogi jellegű, hanem az ezen jogszabályban biztosított, vagyoni jogi jellegű védelmet élvez majd.

Ezen megoldás egyrésztől feloldja a hatályos Ptk. azon paradox megoldását, miszerint az üzleti titok és a védett ismeret (know-how) személyiségi jogi védelmet élvez, ugyanakkor ezzel párhuzamosan forgalomképes és elidegeníthető is. Továbbá a javasolt megoldás alkalmas az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) keretében kialakított, a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrakesh-i Egyezmény és mellékletének kihirdetéséről szóló 1998. évi IX. törvény által kihirdetett A Szellemi Tulajdon Kereskedelmi Vonatkozásairól szóló Egyezmény (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, a továbbiakban: TRIPS Egyezmény) 39. cikkével való összhang fenntartására is, ugyanakkor hangsúlyosabbá teszi az üzleti titok szellemi tulajdonjogi, vagyoni jellegét.

A jövőben tehát a természetes és jogi személyek magántitkai továbbra is személyiségi jogi védelmet élveznek, míg az üzleti titok és a védett ismeret (know-how) a szellemi tulajdonjogi védelem logikájára és szankciórendszerére épülő, speciális védelmet kapnak.

Az innováció és a verseny ösztönzése érdekében az Irányelv, és így a törvény rendelkezései sem keletkeztethetnek kizárólagos jogokat az üzleti titokként védett know-how-ra vagy információkra vonatkozóan. Ily módon fennmaradhat a lehetősége ugyanazon know-how vagy információ független felfedezésének. A jogszerűen megszerzett termékek műszaki visszafejtése – eltérő szerződéses megállapodás hiányában – az információszerzés jogszerű eszközének tekintendő. Az ilyen szerződéses megállapodások megkötésének szabadsága azonban jogilag korlátozható. Ebből következik, hogy a jogsértés megvalósulásához nem elegendő a jogosult hozzájárulásának hiánya, hanem további feltételként szükséges a jogsértésként nevesített esetek megvalósulása, vagy a jóhiszeműség és tisztesség elvével ellentétes magatartás.

Az új szabályozási megoldás az Irányelvben lefektetetteknek megfelelően tartalmazza az üzleti titok fogalmának, és a védelem korlátainak új megközelítését, kiegészítve az irányelv által bevezetett új szankciórendszerrel.

Az üzleti titok védelmével kapcsolatos polgári peres eljárásokban a Pp. szabályainál szigorúbb titokvédelmi kötelezettség kerül bevezetésre, hasonlóképpen az iratbetekintéssel kapcsolatos rendelkezésekhez. Az ideiglenes intézkedésekre vonatkozó joganyag a speciális jogtárgyhoz igazodó különös szabályokkal egészül ki, illetve bevezetésre kerül az ellenbiztosíték-adási kötelezettség is ezen speciális igényű eljárásokban.

Az üzleti titok fogalmának a Ptk. rendszeréből való kiemelése szükségszerűen magával vonja a kódexre hivatkozó jogszabályok rendelkezéseinek módosítását is: számos olyan, törvényi szintű jogszabály volt azonosítható, amely a Ptk. üzleti titok fogalmára hivatkozik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A rendelkezés a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről szóló 2016/943/EU irányelv 2. cikkének való megfelelést szolgálja.

1. pont: Az üzleti titok fogalmának kialakítása során fontos szempont volt, hogy mind a korábbi, Ptk.-beli definícióban megtalálható vívmányok, mind az Irányelv által megfogalmazott követelmények megjelenjenek.

A törvény az üzleti titok és a védett ismeret fogalmát az oltalom tárgyaként szabályozza, összhangban a Ptk. 6:176-178. §-ában használt, „védett oltalmi tárgyak” fordulattal.

A definíció az ÜT Irányelvben foglaltaknak megfelelően kiegészítésre került az információk titkos jellegével, másrészt a Ptk. kereskedelmi érték fordulata a tágabb, vagyoni értékkel bír fordulatra került helyettesítésre.

A titkosság fogalma két elemből áll: a belső titkosságból, és a külső titkosságból. A belső titkosság azt jelenti, hogy az adott információhoz a nyilvánosság tagjai nem férnek hozzá, míg a külső titkosság értelmében a jogosult a titokban tartáshoz az adott helyzetben általában elvárható magtartást tanúsította.

Az üzleti titok vagyoni értéke a külső és belső titkosságból, tehát az információ nem közismert jellegéből, és annak a jogosult által történő, megfelelő megóvásából együttesen fakad.

A fogalom-meghatározásból ugyanakkor kikerült a jogosult pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeire vonatkozó fordulat, tekintettel arra, hogy az a definíció egyszerűsítésével, áttekinthetőbbé tételével áthelyezhető a jogosult fogalmához.

Az ÜT Irányelv értelmében az üzleti titok fogalom-meghatározása nem terjed ki sem a triviális jellegű információkra és a munkavállalók által a foglalkoztatásuk rendes keretei között szerzett tapasztalatra és készségekre, sem pedig azon információkra, amelyek az ilyen jellegű információkkal foglalkozó körökhöz tartozó személyek számára általában ismertek vagy könnyen hozzáférhetők.

2. pont: A rendelkezés a védett ismeret (know-how) fogalmának a Ptk.-ból való áthelyezését és finomhangolását szolgálja. Az ÜT Irányelv az üzleti titok fogalma alatt két kategóriát különböztet meg, az üzleti információt és a know-how-t. A védett ismeret tehát az ÜT Irányelv olvasatában – ahogy a korábbiakban a Ptk.-ban is – az üzleti titok egy alfaja, ennek megfelelően az ÜT Irányelv normaszövege, illetve jelen jogszabály nem nevesíti külön a know-how-ra vonatkozó szabályokat, illetve a fogalom-meghatározás is csupán az üzleti titok fogalmától eltérő, speciális fogalmi elemeket rögzíti, az üzleti titok további követelményei pedig a védett ismeret tekintetében is irányadóak.

Szükséges megjegyezni, hogy mivel a védett ismeret tekintetében a jogosult az alkotótól eltérő személy is lehet, ennek megfelelően alapvetően azt kell az üzleti titok jogosultjának tekinteni, aki az üzleti titok tartásával kapcsolatban az adott helyzetben általában elvárható megatartást megtette.

A definícióból kikerült ugyanakkor a „ha a jóhiszeműség és tisztesség elvét sértő módon szerzik meg, hasznosítják, közlik mással vagy hozzák nyilvánosságra” fordulat, ezzel egyszerűsítve és átláthatóbbá téve a definíciót.

A 2. pont második mondata rögzíti, hogy a védett ismeret az üzleti titokkal azonos védelemben részesül.

3. pont: A rendelkezés az ÜT Irányelv 2. cikk 2. pontjának való megfelelést szolgálja. Az ÜT Irányelv értelmében – a Ptk. korábbi megoldásától eltérően – szükségessé vált az üzleti titok jogosultjának definiálása.

A szakasz második mondata rögzíti, hogy csak az tekintendő az üzleti titok jogosultjának, akinek jogszerű gazdasági, pénzügyi, üzleti érdekeit sértené az üzleti titokhoz fűződő jogok megsértése. Így azon személyek, akiknek az üzleti titoknak minősülő információk védelméhez nem kapcsolódik jogszerű érdeke – pl. bűncselekmények elkövetői –, nem tarthatnak igényt az e törvény szerinti jogokra sem.

4-5. pontok: A rendelkezések az ÜT Irányelv 2. cikk 3. pontjainak való megfelelést szolgálják. A Ptk. korábbi megközelítésétől eltérően az ÜT Irányelv alapján szükségessé vált a jogsértő és a jogsértő termék definiálása is. A fogalmak alapvetően az irányelv megközelítésére támaszkodnak, eszközölve a hazai jogi dogmatikai illeszkedéshez elengedhetetlen terminológiai módosításokat.

6. pont: A rendelkezés definiálja a hasznosítási díj fogalmát.

A 2. §-hoz

A rendelkezés – a szellemi tulajdonjogi ágazati jogszabályok mintájából kiindulva – rögzíti az üzleti titok jogosultjának jogait. Az üzleti titokhoz fűződő jog – az ÜT Irányelv rendelkezéseivel összhangban – nem kizárólagos jog, ily módon fennmaradhat a lehetősége ugyanazon know-how vagy információ független felfedezésének is.

A jogosultnak a törvény alapján – pozitív megközelítésben – joga van az oltalom tárgyának hasznosítására, harmadik személyekkel való közlésére és nyilvánosságra hozatalára (együttesen felfedezésére).

Az 3. §-hoz

A 3. § – megerősítve az üzleti titok vagyoni jellegét – rendelkezik az üzleti titokból fakadó jogok átruházhatóságáról, forgalomképességéről, illetve kizárólagos jogot biztosít a jogosult

számára az üzleti titok használatára vonatkozó hasznosítási engedély megadására (nevesítve a jogátruházási és hasznosítási szerződések új, speciális altípusait).

A második bekezdés az átruházás és a hasznosítási szerződés esetén a jogszerzővel szemben irányadó jogszavatossági kötelezettséget tartalmazza. Ennek nevesítése a Ptk. módosított 2:55. §-a, illetve 6:176-178. §-ai alapján bár nem szükséges, alapvetően a szabályozás átláthatóságát szolgálja.

A 4. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 3. és 5. cikkeinek való megfelelést szolgálja. Az üzleti titokhoz fűződő jog korlátozott jog. Ennek alapján – ahogy a korábbiakban Ptk.-ban is – szükséges nevesíteni azokat a kivételeket, amelyekre a jogosult kizárólagos jogai nem terjednek ki. A Ptk. a korábbiakban az üzleti titok és a védett ismeret tekintetében külön-külön fogalmazott meg kivételeket, az ÜT Irányelv logikájában ugyanakkor az üzleti titokra vonatkozó minden kivétel a védett ismeret tekintetében is fennáll, így a külön kezelésre vonatkozó megoldás nem tartandó fenn, jelen jogszabály a kivételeket egységes, átlátható módon nevesíti, csoportosítva a megvalósítható megatartások szerint.

Az ÜT Irányelv előír ugyan olyan intézkedéseket és jogorvoslatokat, amelyek az üzleti titok bizalmas jellegének megóvása érdekében adott esetben tiltják bizonyos információk felfedését, ugyanakkor alapvetően fontos, hogy ne korlátozódjon a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog gyakorlásának lehetősége, ideértve – az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkével összhangban – a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének tiszteletben tartását is, különös tekintettel az oknyomozó újságírással és az újságírói források védelmére.

Az ÜT Irányelvben előírt intézkedések, eljárások és jogorvoslatok nem korlátozhatják a visszaélések bejelentését. Következésképp az üzleti titok védelmének nem célszerű kiterjednie azon esetekre, amikor az üzleti titok felfedése a közvetlenül kapcsolódó kötelességszegés, tisztességtelen magatartás vagy jogellenes tevékenység leleplezésén keresztül a közérdeket szolgálja.

A jelen törvényben nevesített kivételek felsorolása nyitott végű, tekintettel arra, hogy a 4. § (2) bekezdésébe nem ütköző, akár engedély nélküli hasznosítás nem ütközik az üzleti titokhoz fűződő jogokba.

Az 5-6. §-hoz

Az 5. § az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének definícióját tartalmazza.

A 6. § az ÜT Irányelv 4. cikkének való megfelelést szolgálja, és az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének módjait szabályozza, a megvalósított magatartások szerinti csoportosításban.

Az üzleti titokhoz fűződő jog megsértését jelenti az üzleti titok jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütköző bármely megszerzése, hasznosítása vagy felfedése, ezen túlmenően

pedig minden olyan magatartást, ami az (1), (3), (4) vagy (5) bekezdésbe ütközik, még ha az meg is felel a jóhiszeműség és tisztesség követelményének.

A 7. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 12. és 13. cikkeinek való megfelelést szolgálja. Az ezen szakaszban található jogkövetkezmények felróhatóságtól független szankciók, tehát az üzleti titokhoz fűződő jog megsértésének ténye alapján igényelhetők, a szellemi tulajdonjogi jogsértés esetén alkalmazandó szankciórendszert alapul véve.

Az ÜT Irányelv megközelítésében – figyelembe véve a kereskedelem globális jellegét – ezen intézkedések között szerepelnie kell a szóban forgó termékek Unióba történő behozatala megtiltásának, valamint a piacon történő felkínálás vagy forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása megtiltásának is. Tekintettel az arányosság elvére, amennyiben más kivitelezhető megoldások is rendelkezésre állnak – mint például a termék jogsértő mivoltától való megfosztása vagy a termékek piacon kívül történő hasznosítása, például adományként való felajánlása jótékonyági szervezetek számára –, a korrekciós intézkedéseknek nem feltétlenül kell a termékek megsemmisítésével járnia

Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy az ÜT Irányelv értelmében a felróhatóságtól független szankciók alkalmazásának előfeltétele, hogy a bíróság megállapítsa az üzleti titokhoz fűződő jog megsértését. Ennek megfelelően amennyiben a jogosult felróhatóságtól független szankciók alkalmazását igényli a bíróságtól, úgy a jogsértés megállapítását mindenképpen kereseti kérelmébe kell foglalnia. A jogsértés megtörténtének megállapítása így – a Ptk. személyiségi jogi-, vagy a szellemi tulajdonjogi ágazati törvények rendszerével ellentétben – a jogkövetkezmények igénylése esetén nem fakultatív.

A szellemi tulajdonjogi ágazati törvényekből ismert szankciók – ideértve az adatigénylést is – az ÜT Irányelvben foglalt jogkövetkezményekkel egészülnek ki, mint a jogsértő áru visszahívása vagy kivonása a kereskedelmi forgalomból, vagy a jogsértő áruk előállításának, kínálásának, forgalomba hozatalának vagy hasznosításának, illetve jogsértő áruk ilyen célból történő behozatalának, kivitelének vagy raktáron tartásának megtiltása.

Ugyanakkor a tisztán személyiségvédelmi, elégtétel adására vonatkozó jogkövetkezmény nem szerepel a szankciók között, hangsúlyozva az üzleti titok vagyoni jellegét. Természetesen amennyiben az üzleti titok megsértése egyben a magántitokhoz való jog megsértését is eredményezi, úgy a jogosult a Ptk. szabályai szerint kérheti az elégtétel adását is a bíróságtól.

A szellemi tulajdonjogi ágazati törvények és a TRIPS Egyezmény logikájához igazodóan a jogsértéssel elért gazdagodás megtérítésére nem a Ptk. jogalap nélküli gazdagodás szabályai az irányadóak, tekintettel arra, hogy azokat a gazdagodástól való elesés esetén is meg kell téríteni azért, hogy a jogsértő semmiképpen se gazdagodhasson a jogsértéssel.

Újdonság, hogy a (2) bekezdés alapján a bíróság a jogosult kérelmére elrendelheti a jogsértő áruk a jogosult vagy jótékonyági tevékenységet ellátó civil szervezet számára történő kiadását, ez utóbbi lehetőség eddig csak a büntetőeljárásokban állt rendelkezésre. Annak eldöntése, hogy

mely civil szervezetek minősülnek jótékonysági tevékenységet ellátónak, a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az ÜT irányelv különös hangsúlyt fektet arra, hogy egyes jogkövetkezményeket a bíróság utólag hatályon kívül helyezzen abban az esetben, ha az adott információ a későbbiekben – a jogsértőnek közvetve sem felróható módon – már nem felel meg az üzleti titok fogalmának, ezen követelménynek való megfelelést szolgálja a szakasz (3) bekezdése. Ugyanakkor az ÜT Irányelv 13. cikkében található rendelkezés – amely egyes szankciók esetében a határozott idejű eltiltás alkalmazásának lehetőségét adja meg a tagállamok részére – nem került átültetésre, mivel a magyar jog nem ismeri a határozott idejű eltiltás intézményét.

Az (5) bekezdés alapján a felsorolt jogkövetkezményekkel kapcsolatos költségek viselésére a jogsértő köteles. Amennyiben a költségek viselésére nem a jogsértő köteles, úgy a költségek megoszlása tekintetében a bíróság jogosult dönteni.

Ezen túlmenően az ÜT Irányelv több olyan, az eset körülményeiből fakadó sajátosságot is felsorol, amelyekre – azok fennállása esetén – az eljáró bíróságnak mérlegelési jogköre gyakorlása során fokozott figyelemmel kell lennie, a (6) bekezdés ezen követelményeket nevesíti.

Az ÜT Irányelv 8. cikkében található, az elévülésre vonatkozó szabályok jelen jogszabályban nem kerültek kifejezetten nevesítésre, tekintettel arra, hogy a Ptk. módosított 2:55. §-a alapján, a Ptk. 6:22. §-ában található általános, öt éves elévülési idő jelen törvény vonatkozásában is irányadó.

A határozat közzétételére vonatkozó rendelkezés az ÜT Irányelv 15. cikkének való megfelelést szolgálja. A jövőbeli jogsértésektől való visszatartás és a közvélemény tájékozottságának növelése érdekében hasznos az üzleti titkok jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, illetve felfedésével kapcsolatos esetekben hozott határozatok közzététele – ami adott esetben kiemelt helyen történő megjelentetés útján is történhet –, feltéve, hogy a közzététel nem eredményezi az üzleti titok felfedését, illetve nem korlátozza aránytalan mértékben valamely természetes személy magánélethez és jó hírnévhez való jogát. A javaslat ezért lehetővé teszi, hogy a felperes kérelmére az eljáró bíróság döntsön az ügyben hozott határozat közzétételéről, és ehhez kapcsolódóan meghatározza azokat a mérlegelési szempontokat, amelyeket a bíróságnak figyelembe kell vennie a döntés meghozatala során.

A 8. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 13. cikk (3) bekezdésének való megfelelést szolgálja. Az ÜT Irányelv egy, a magyar jog számára ez idáig ismeretlen, a felróhatóságtól független szankciókhoz kapcsolódó, alternatív jogkövetkezményt vezet be, ez az alternatív pénzbeli ellentételezés.

Az ÜT Irányelv megközelítésében előfordulhat, hogy valamely személy eredetileg jóhiszeműen jutott az üzleti titok birtokába, és csak később szerzett tudomást arról – például az üzleti titok eredeti jogosultjától kapott tájékoztatáson keresztül –, hogy a szóban forgó üzleti titokhoz olyan

forrásokból jutott hozzá, amelyek az érintett üzleti titkot jogosulatlanul hasznosították, vagy fedték fel. Annak érdekében, hogy ezen körülmények között a rendelkezésre álló korrekciós vagy eltiltó intézkedések ne okozhassanak aránytalan sérelmet az érintett személynek, a tagállamoknak biztosítaniuk kell a lehetőséget, hogy – indokolt esetekben – a sértett fél alternatív megoldásként vagyoni kompenzációban részesüljön.

A jogintézmény már a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK irányelve (ún. Jogérvényesítési Irányelv) 12. cikkében is szerepelt fakultatív jogérvényesítési lehetőségként a szellemi tulajdonjog területén, akkor a jogalkotó úgy döntött, hogy nincs szükség jogkövetkezmény integrálására a hazai jogrendszerbe. Az ÜT Irányelv rendelkezései alapján ugyanakkor a jogintézmény átültetése nem lehetőség, hanem kötelezettség.

Az alternatív pénzbeli ellentételezés a felróhatóságtól független szankciók helyett alkalmazható jogkövetkezmény. A bíróság akkor rendelheti el annak megfizetését, ha azt a jóhiszemű jogsértő kérelmezi, a felróhatóságtól független szankciók alkalmazása aránytalan sérelmet okozna az érintett személyeknek és az így a jogosult számára nyújtandó kompenzáció mértéke ésszerűen kielégítőnek tűnik.

A kompenzáció mértéke legfeljebb az elmaradt hasznosítási díj mértékéig terjedhet, természetében így hasonlít pl. a szabadalmi jogban ismert kényszerengedélyekhez. Ugyanakkor az alternatív pénzbeli ellentételezés megfizetése nem jelenti azt, hogy a jogosult a jogsértő részére szolgáltatást nyújt, így ez nem is tartozhat az általános forgalmi adó megfizetésére való kötelezettség hatálya alá.

Az alternatív pénzbeli ellentételezés olyan esetekben lehet hasznos eszköz a bíróságok kezében, amikor a jogsértő nem tudott, és nem is tudhatott arról, hogy az általa hasznosított üzleti titoknak jogellenesen került birtokába, így vele szemben a felróhatóságtól független szankciók alkalmazása méltánytalannak tűnhet. A jóhiszemű jogsértő számos, gazdasági szempontból jelentős értéket képviselő tevékenységet, beruházást valósíthat meg az üzleti titok felhasználásával, amely gazdasági érték a felróhatóságtól független szankciók alkalmazásával megsemmisítésre is kerülhet, ennek elkerülésére hivatott a jogintézmény.

Fontos hangsúlyozni, hogy az alternatív pénzbeli ellentételezés – tekintettel arra, hogy a felróhatóságtól független szankciók egyfajta kiváltására hivatott – a jogosult egyéb, különösen kártérítési igényét nem érinti.

A 9. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 14. cikkének való megfelelést szolgálja. Az üzleti titoksértés esetén a felróhatóságtól független szankciók mellett a jogosult kártérítési igénnyel is élhet a jogsértővel szemben, a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Az üzleti titok sérelmet szenvedett jogosultja számára megítélt kártérítés összegét a releváns tényezők – például az üzleti titok jogosultjának elmaradt haszna, a jogsértő által tisztességtelenül elért haszon – maradéktalan figyelembevételével kell megállapítani.

Emellett az ÜT Irányelv 14. cikk (2) bekezdése értelmében a bíróságnak lehetősége van a kár átalányösszegként való megállapítására is. Amennyiben – tekintettel az üzleti titok immateriális jellegére – nehéz lenne számszerűsíteni a ténylegesen elszenvedett kár mértékét, a kártérítés összegét olyan kritériumok alapján is meg lehet állapítani, mint például az a hasznosítási díj vagy egyéb díjazás, amelyeket a jogsértőnek fizetnie kellett volna, ha engedélyt kért volna az érintett üzleti titok hasznosítására. Ezen helyettes módszer célja nem az, hogy büntető jellegű kártérítés előírásának kötelezettségét vezesse be, hanem hogy objektív kritériumon alapuló, kiegyenlítő jellegű kompenzációt biztosítson, figyelembe véve azokat a költségeket, amelyek a jogosult oldalán például a jogsértés megállapításával és a jogsértés felkutatásával összefüggésben merültek fel.

A 10. §-hoz

A jogszabály a 10-15. §-aiban az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, illetve felfedésével összefüggő polgári peres eljárások különös szabályait tartalmazza. Az ÜT Irányelv nem általános jelleggel, minden az üzleti titkot potenciálisan érintő eljárásra rendel többletszabályokat alkalmazni, hatálya csupán azokra az eljárásokra terjed ki, amelyek az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával, illetve felfedésével közvetlenül összefüggenek, tehát a jogvita középpontjában az üzleti titoksértések állnak.

Az ilyen speciális rendelkezések a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénybe (a továbbiakban: Pp.) való integrálása ugyanakkor ellentétes a Pp. szabályozási koncepciójával, kódex jellegével, így ugyancsak jelen jogszabályban kerültek elhelyezésre.

A törvény egyrészt hangsúlyozza, hogy az üzleti titoksértéssel kapcsolatos jogviták rendezése bírói útra tartozik, másrészt pedig azt, hogy a jogszabály által nem szabályozott kérdésekben, szubszidiárius jelleggel a Pp. szabályai az irányadóak.

A 11. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 9. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja. A törvény külön előírásokat megállapít meg a peres eljárás tárgyát képező üzleti titoknak az e titok védelme érdekében indított bírósági eljárások folyamán történő megtartása érdekében. Mivel ezen eljárások fő célja a jogvita tárgyát képező információ jellegének értékelése, különösen fontos biztosítani az üzleti titok bizalmas jellegének megőrzését. E védelem a bírósági eljárás lezárultáig, valamint azt követően mindaddig fennáll, amíg a per tárgyát képező üzleti titokról jogerős határozatban megállapítják, hogy nem minősül üzleti titoknak, vagy amíg az üzleti titkot képező információ a közkinccs körébe nem kerül.

A 12. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 9. cikk (2) bekezdésének való megfelelést szolgálja. Az üzleti titok védelme a polgári peres eljárásokban különösen az iratbetekintési és a tárgyaláson való részvételi jog korlátozása révén valósulhat meg.

E körben a bíróságnak lehetősége van a felek vagy harmadik személyek által benyújtott, üzleti titkot vagy feltételezett üzleti titkot tartalmazó dokumentumokhoz való hozzáférés teljes körű vagy részleges korlátozására, továbbá az üzleti titkok vagy feltételezett üzleti titkok felfedésére lehetőséget adó tárgyalásokon való részvételi, és az e tárgyalásokról készített felvételekhez és leiratokhoz való hozzáférési jog korlátozására. Az iratbetekintési és a tárgyaláson való részvételi jog korlátozása esetén is az iratbetekintést, illetve a tárgyaláson való részvételt a felek részéről legalább egy természetes személynek, valamint a felek meghatalmazott képviselői számára biztosítani kell.

Az üzleti titok védelme érdekében indított bírósági eljárásokban is biztosítani kell az eljárásban részt vevő felek hatékony jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz való jogát. Ezért az üzleti titok vagy feltételezett üzleti titok védelme érdekében hozott intézkedések csak az eljárásban részt vevő felek jogainak tiszteletben tartásával, a szükséges mértékig alkalmazhatóak. A szükségesség mérlegelése során az eljáró bíróságnak figyelembe kell vennie a harmadik személyek jogos érdekeit is.

Az üzleti titok vagy feltételezett üzleti titok védelme érdekében indított bírósági eljárásokban az eljáró bíróságnak biztosítani kell az eljárásban hozott határozatok üzleti titkot tartalmazó szövegrészeket nem vagy kitakart formában tartalmazó változataihoz való hozzáférést.

A 13-14. §-hoz

A rendelkezések az ÜT Irányelv 10. és 11. cikkeinek való megfelelést szolgálja. A perindítást megelőzően és a perben kérelmezhető ideiglenes intézkedésekre, azok elrendelésének feltételeire és a biztosítékadásra az irányelv rendelkezéseivel összhangban, a polgári perrendtartás mögöttes szabályainak fenntartásával. A bíróság többek között ideiglenes intézkedést rendelhet el az üzleti titok jogosultjának kérelmére ideiglenes jelleggel az üzleti titok hasznosításának vagy felfedésének abbahagyására kötelezés vagy az attól való eltiltás érdekében. Lényeges, hogy az elrendelhető ideiglenes intézkedések helyett az üzleti titok feltételezett jogosulatlan hasznosításának folytatását az üzleti titok jogosultját megillető ellenbiztosíték adásához kötheti. Az üzleti titok felfedése ellenbiztosíték adása ellenében sem engedélyezhető.

A 15. §-hoz

A rendelkezés az ÜT Irányelv 16. cikkének való megfelelést szolgálja. Az üzleti titok jogosultjának rendelkezésére álló intézkedések, eljárások és jogorvoslatok hatékonyságát alááshatja, ha az illetékes bíróság által hozott vonatkozó határozatoknak nem tesznek eleget. Emiatt szükséges biztosítani azt, hogy az említett hatóságok megfelelő szankcionálási hatáskörökkel rendelkezzenek.

A 16. §-hoz

A rendelkezés a törvény hatálybalépésének napját állapítja meg.

A 17. §-hoz

A rendelkezés tisztázza, hogy az előterjesztés az ÜT Irányelvnek való megfelelést szolgálja.

A 18-43. §-hoz

Az üzleti titok és a védett ismeret (know-how) fogalmát jelenleg a Ptk. tartalmazza, a jogrendszer számos helyen visszautal a kódexben található definícióra. Az ÜT Irányelvvel való összhang megteremtésével egyrésztől szükségessé vált a Ptk. a magántitokra vonatkozó, 2:46. §-ának módosítása, illetve az üzleti titok definícióját tartalmazó, 2:47. §-ának hatályon kívül helyezése, másrésztől a kódex meghatározására utaló normák cseréje.